

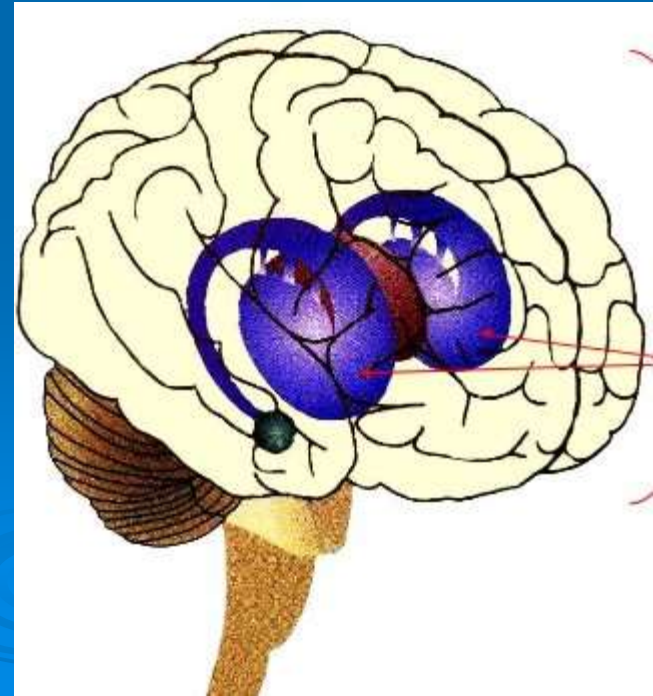
**Кінцевий мозок, древня,
стара і нова формація
півкуль головного мозку.
Поняття про лімбічний мозок
та ретікулярну формацію.
Ядра стріопалідарної
системи.**

Кінцевий мозок — telencephalon, або великий мозок — cerebrum. Складається з двох півкуль — hemispheria cerebri dextra et sinistra.

До них відносяться:

- Плащ — pallium.
- Нюховий мозок — rhinencephalon.
- Бічні шлуночки — ventriculi lateralis.
- Базальні ядра — nucleus basalis.

Левое полушарие

Логичное

Последовательное

Рациональное

Аналитическое

Объективное

Видит частное

Правое полушарие

Нелогичное

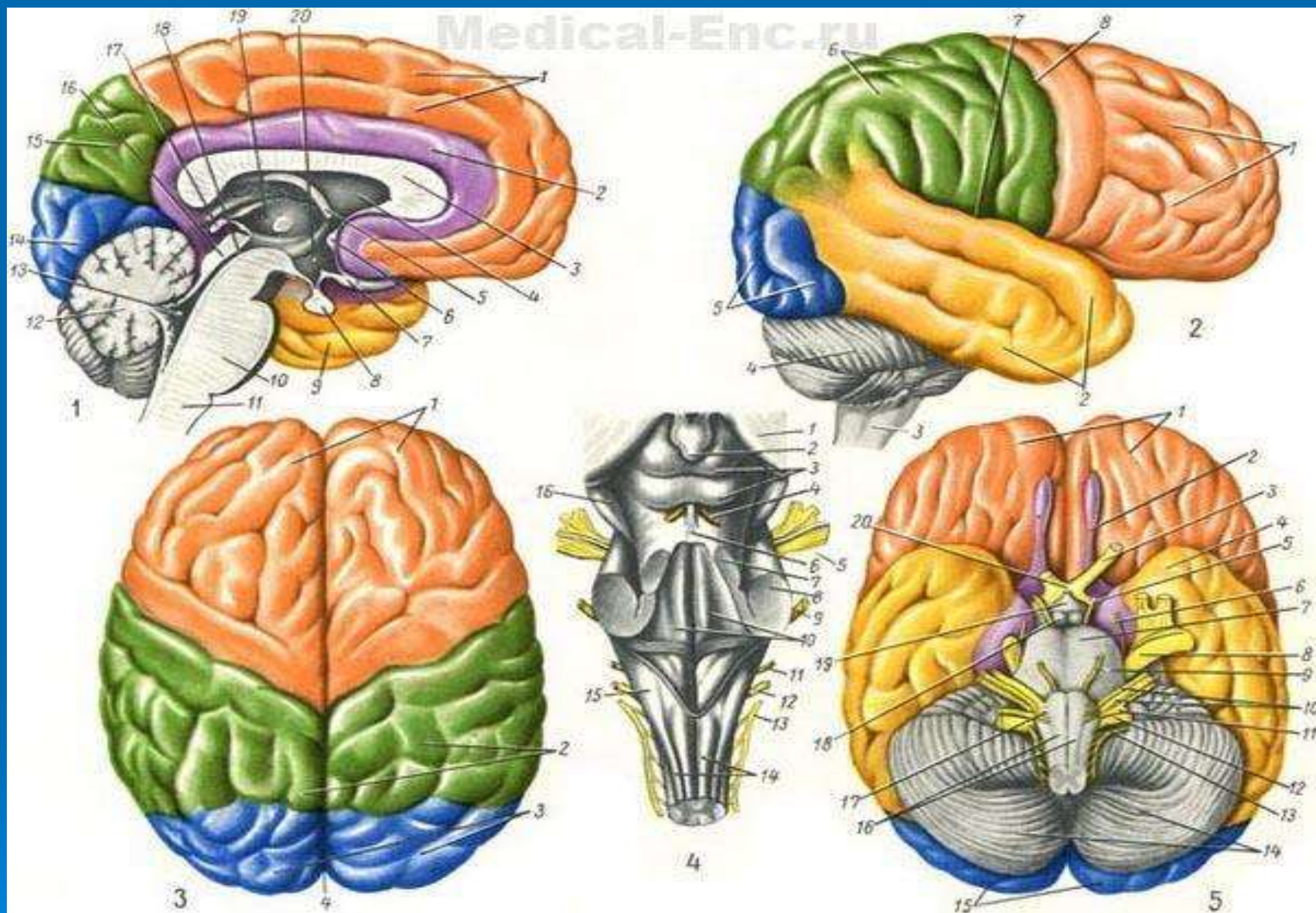
Интуитивное

Иррациональное

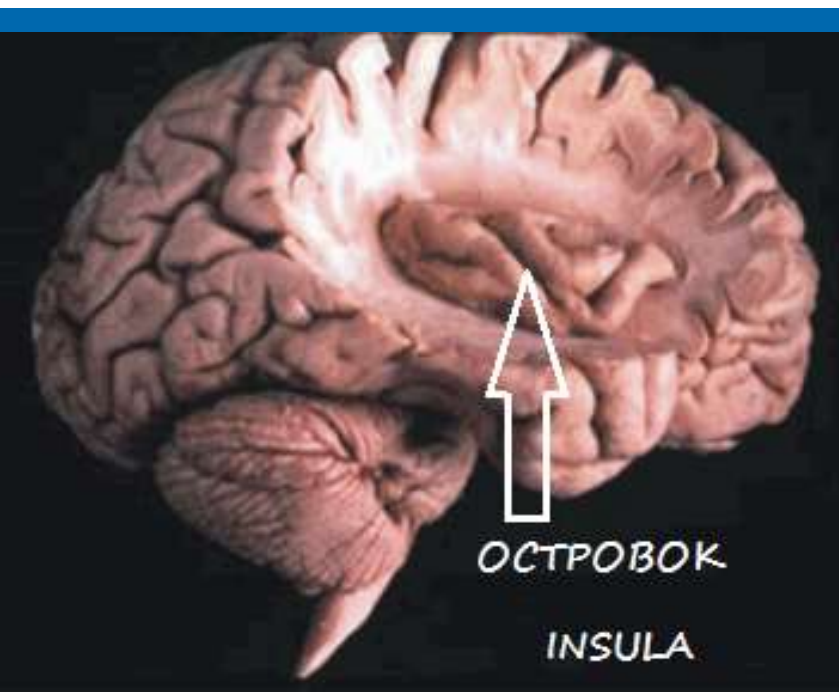
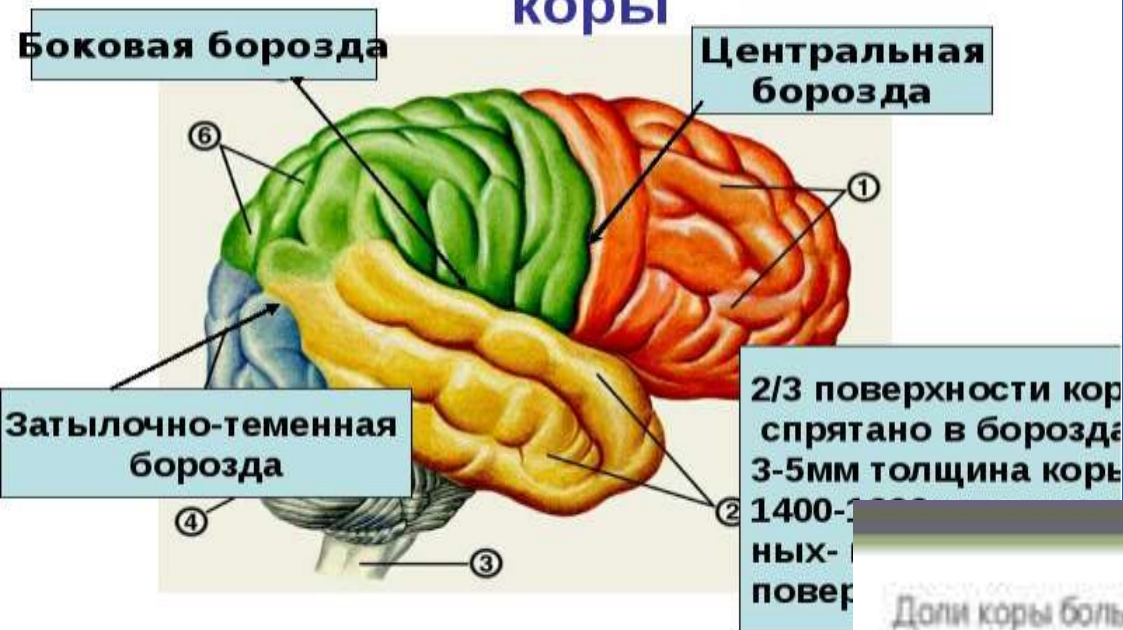
Синтезирующее

Субъективное

Видит целое

Борозды и извилины коры

Доли коры больших полушарий (левое)

ЛОБНАЯ
произвольное
внимание,
произвольные
движения

ТЕМЕННАЯ
кожно-мышечная
чувствительность

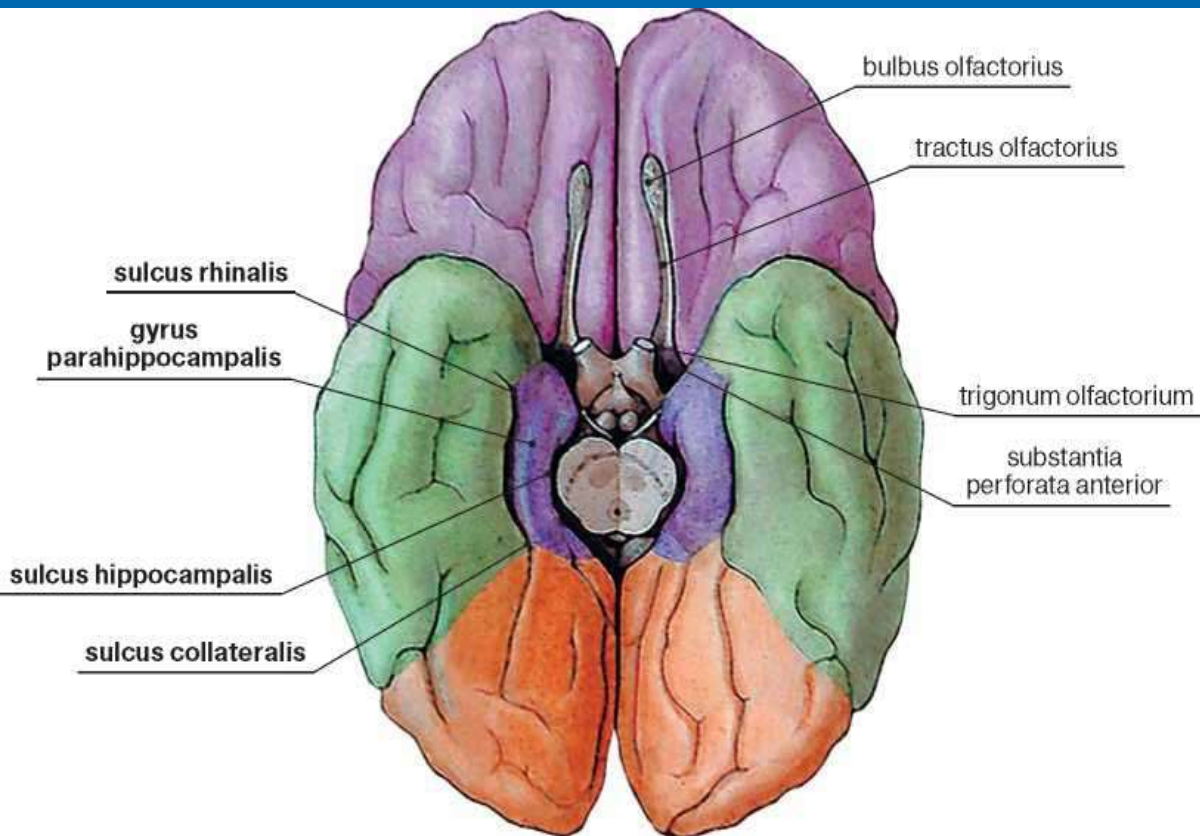
ЗАТЫЛОЧНАЯ
зрительная
чувствительность

ВИСОЧНАЯ
слуховая, вкусовая, обонятельная
чувствительность

Периферичний відділ (передня частка): нюхова цибулина, нюховий тракт, нюховий трикутник, передня пронизана речовина (+ядро Мейнерта, базальне ядро), прозора перегородка

Центральний відділ (задня частка): поясна звивина, парагиппокампальна звивина, гіпокамп, зубчаста звивина, склепіння,

В

Лімбічна система (син: лімбічний комплекс, вісцеральний мозок, ріненцефалон, тименцефалон) — комплекс структур середнього, проміжного і кінцевого мозку, які беруть участь в організації вісцеральних, мотиваційних та емоційних реакціях організму.

- нюхова цибулина
- нюховий тракт
- нюховий трикутник
- передня дорчаста речовина
- поясна звивина:
- парагіппокампальна звивина
- зубчаста звивина
- гіппокамп
- мигдалеподібне тіло (агресія та обережність)
- гіпоталамус (регулює автономну нервову систему (гормони), регулює кров. тиск, серцебиття, голод, спрагу, статевий потяг, цикл сну та пробудження)
- соскоподібне тіло: - формування пам'яті
- ретикулярна формація

(для формування короткочасної та довготривалої пам'яті)

Кора головного мозга

Люмбическая система

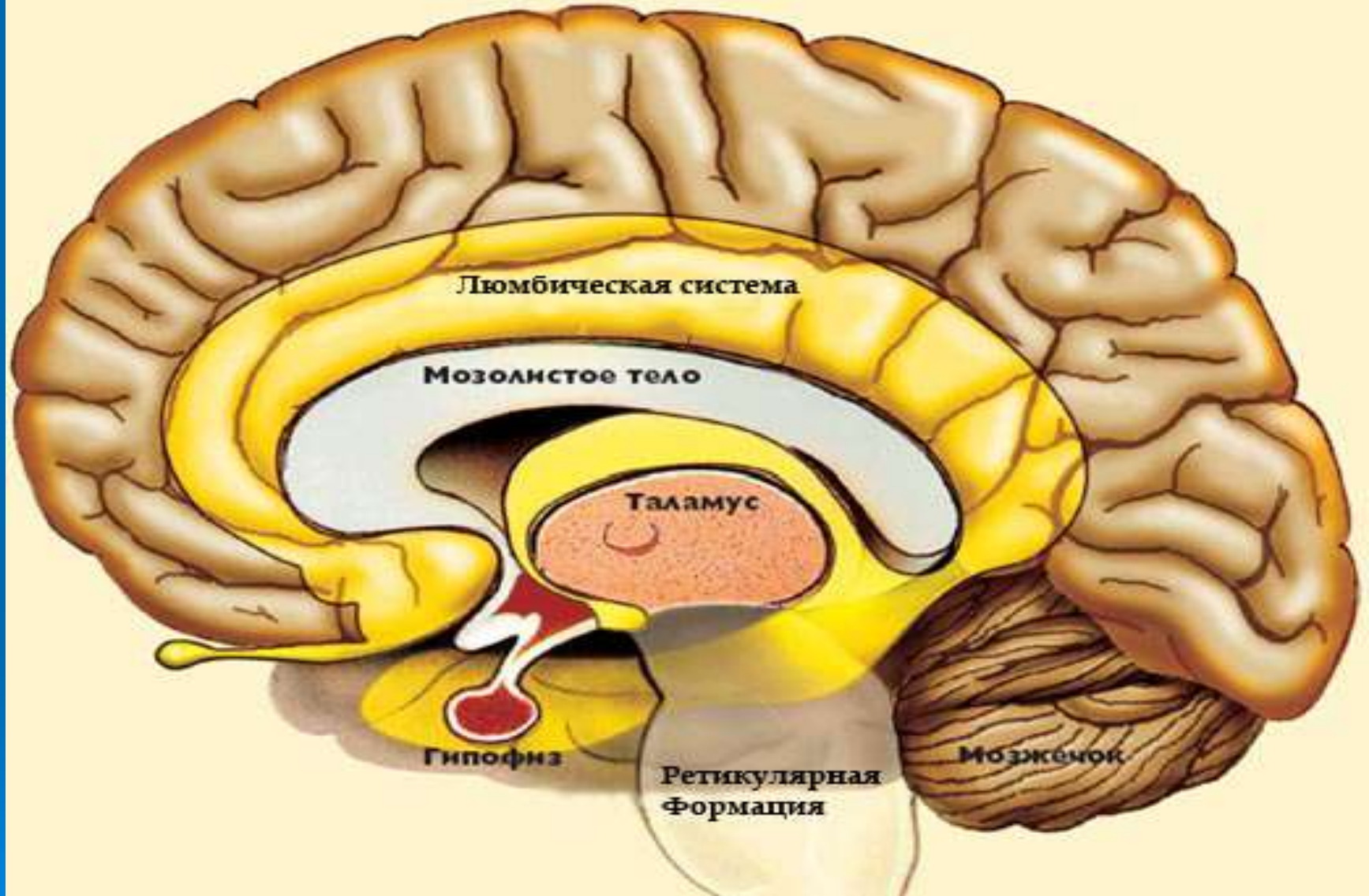
Мозолистое тело

Таламус

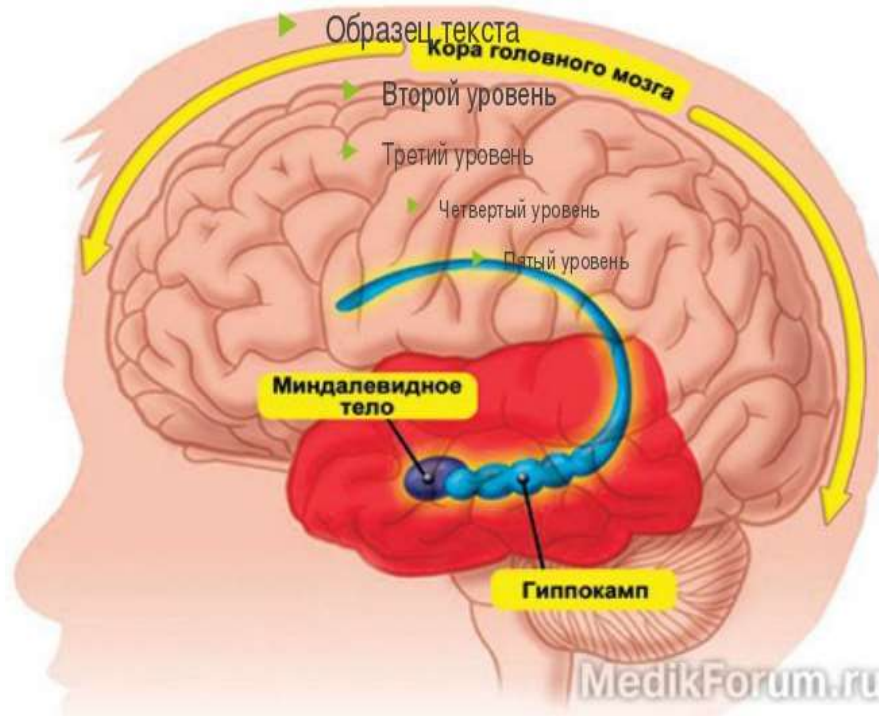
Гипофиз

Ретикулярная
Формация

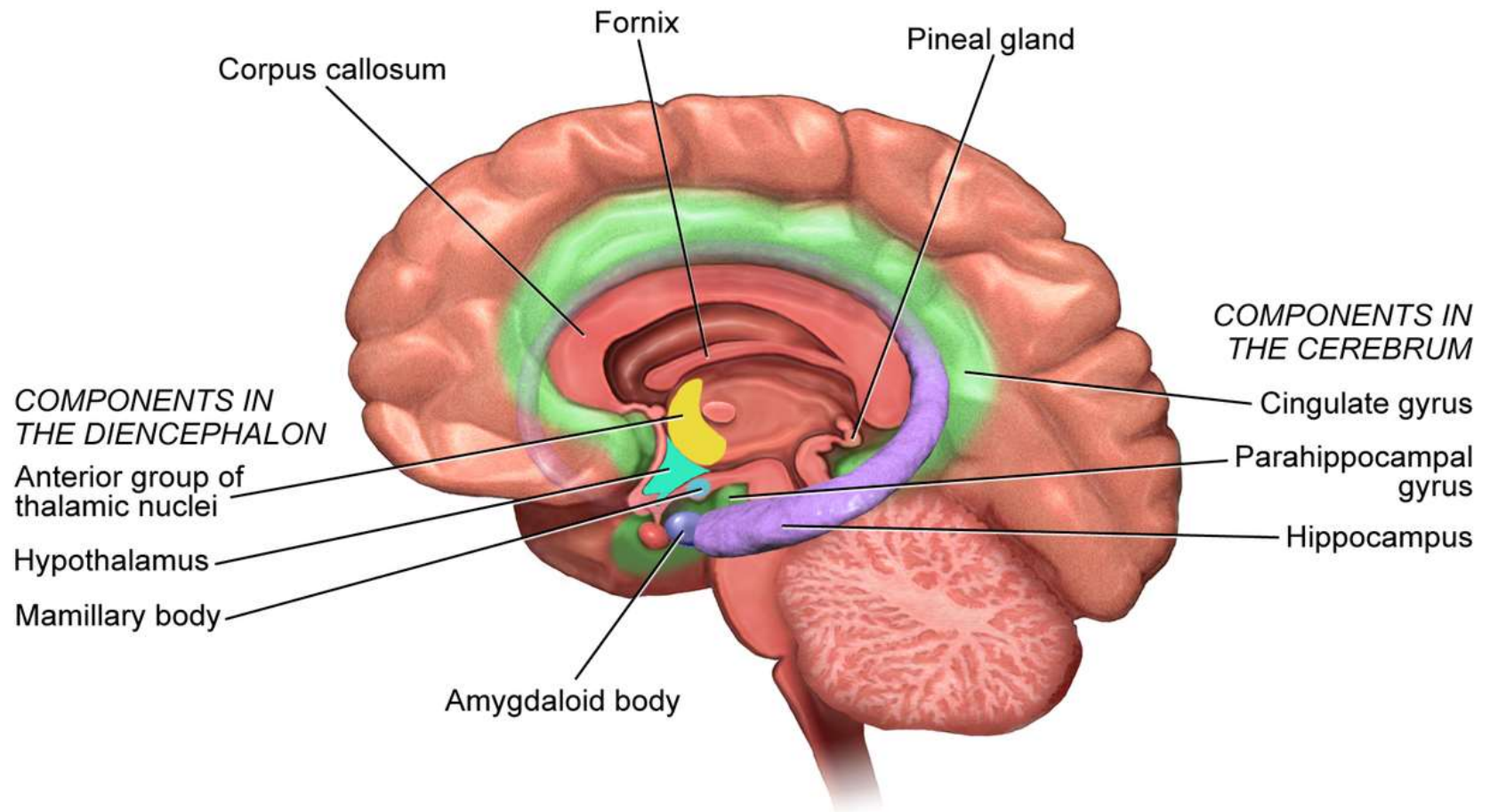
Мозжечок

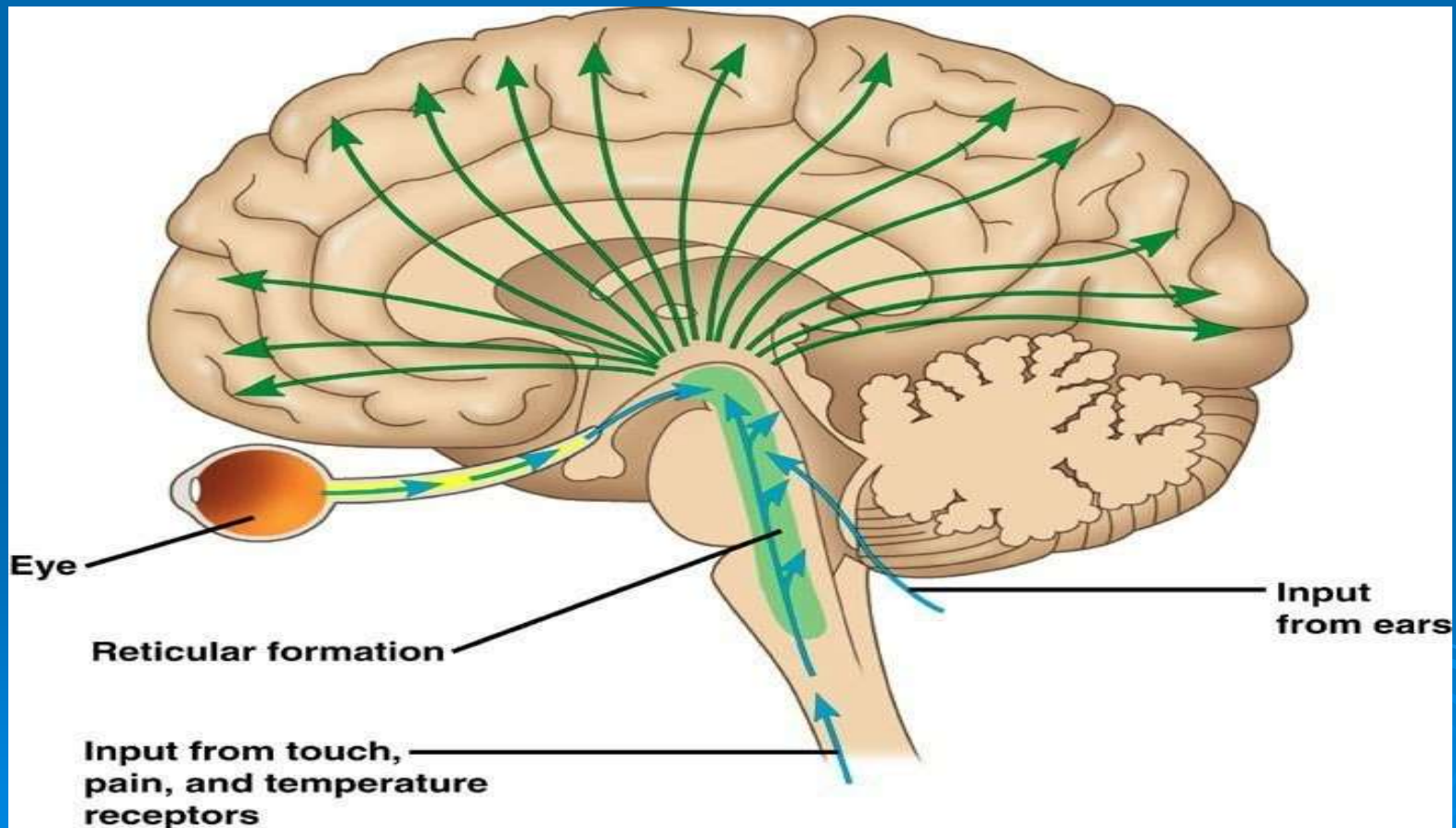
Гиппокамп – часть лимбической системы головного мозга. Связывает воспоминания в единое целое

The Limbic System

Ретикулярна формація, сітчаста речовина - сукупність нейронів та їх нервових волокон, розташованих у стовбурі мозку; утворюють сітку.

Функції ретикулярної формації:

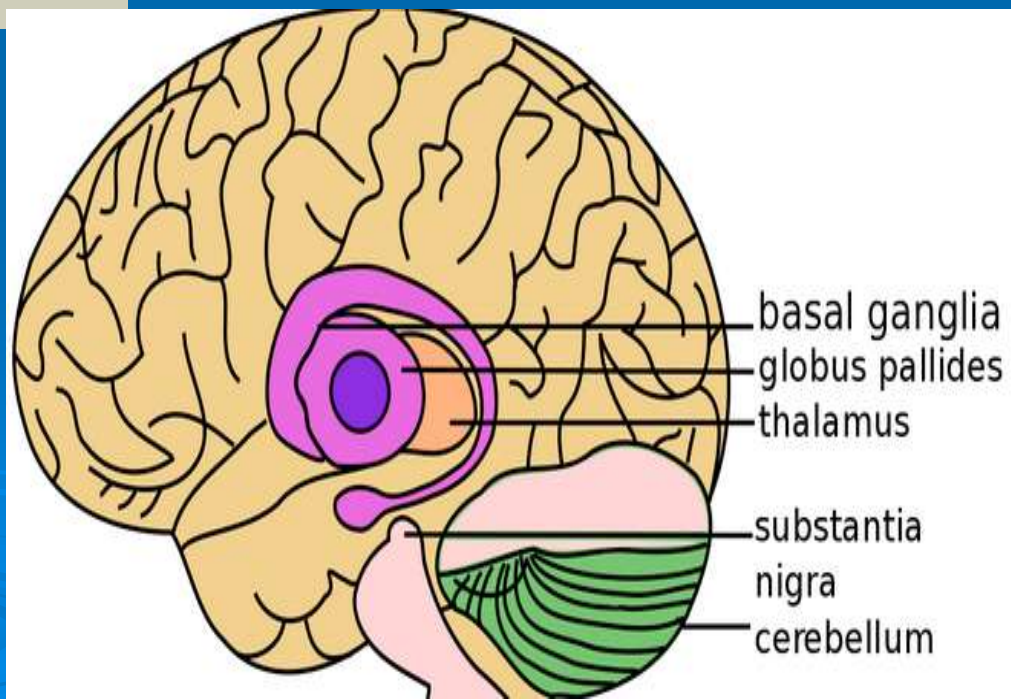
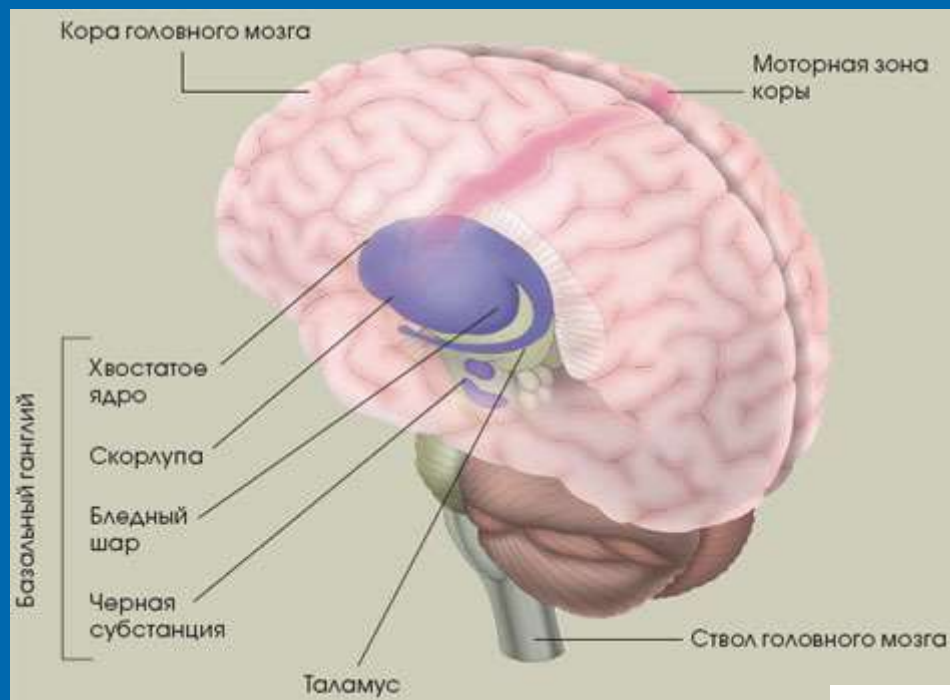
- Регуляція рівня свідомості шляхом впливу на активність кіркових нейронів, наприклад, участь у циклі сон/ бадьорість
- придання афективно-емоційного забарвлення сенсорним стимулам (шляхом проведення до лімбічної системи)
- Приймає участь у вегетативних регулюючих функціях (дихальних рефлексах, рефлекторних актах ковтання, кашлю, чихання), при яких взаємно координуються різні аферентні та еферентні системи)
- 4) в цілеспрямованих рухах в якості важливого компоненту рухових центрів стовбура мозку

- **Блакитна пляма**- щільне скупчення нейронів, які продукують медіатор норадреналін (як і мозкова речовина наднирників).
- **чорна субстанція** — скупчення нейронів, які виділяють медіатор - дофамин. Дофамин сприяє виникненню приємного відчуття, щастя (ейфорія).

Базальні ядра:

- • хвостате ядро (nucleus caudatus)
- • сочевицеподібне ядро (nucleus lenticularis) має дві частини:
 - 1) лушпиння (putamen)
 - 2) Бліді кулі (globus pallidus)
- • огорожа (claustrum)
- • мигдалеподібне тіло (corpus amygdaloideum)

Стріопалідарна система поділяється на дві частини:

- 1) стріатум (striatum), включає у себе хвостате ядро, лущину, огорожу
- 2) палідум (pallidum), включає бліді кулі, чорну речовину, червоне і субталамічне ядро

Нервові волокна можуть бути поділені на три системи:

- 1. асоціативні (короткі та довгі - пояс, підмозолистий пучок, верхній та нижній повздовжний пучок, гачкоподібний пучок)
- 2. комісуральні (мозолисте тіло, дві мозкові спайки — *commissura anterior* и *commissura fomicis*)
- 3. проєкційні.

Capsula interna - шар білої речовини між сочевицеподібним, хвостатим ядрами и таламусом

- **Передня ніжка** - лобно-мостовий шлях
- **Коліно капсули** - корково-ядерний шлях
- **Задня ніжка** - корково-спинномозкові шляхи (2/3); чутливі волокна, зорові шляхи, тім'яно-потилично-мостовий пучок та скронево-мостові волокна

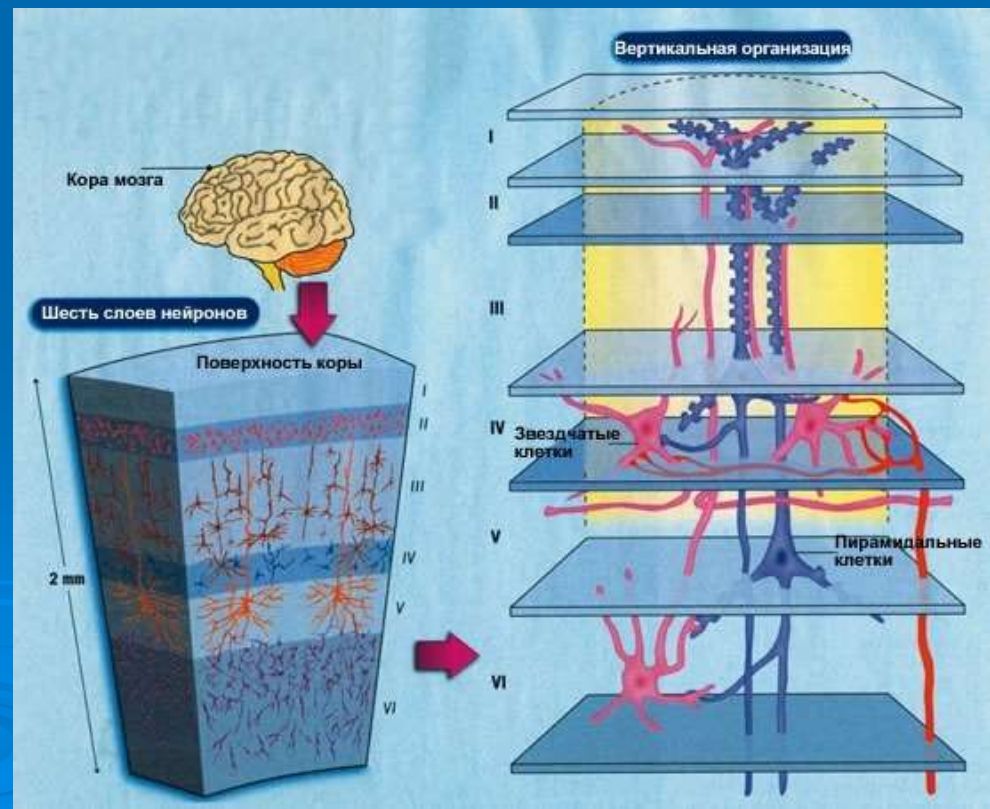
синдром трьох гемі:

- геміанопсія протилежних полів зору,
- центральна геміплегія
- геміанестезія на протилежній стороні тіла.

Основний тип будови кори — шестишаровий.

1. Молекулярний шар— самий поверхневий.
2. Зовнішній зернистий шар.
3. Шар малих і середніх пірамідних клітин.
4. Внутрішній зернистий шар.
5. Шар великих пірамідних клітин.
6. Шар поліморфних клітин.

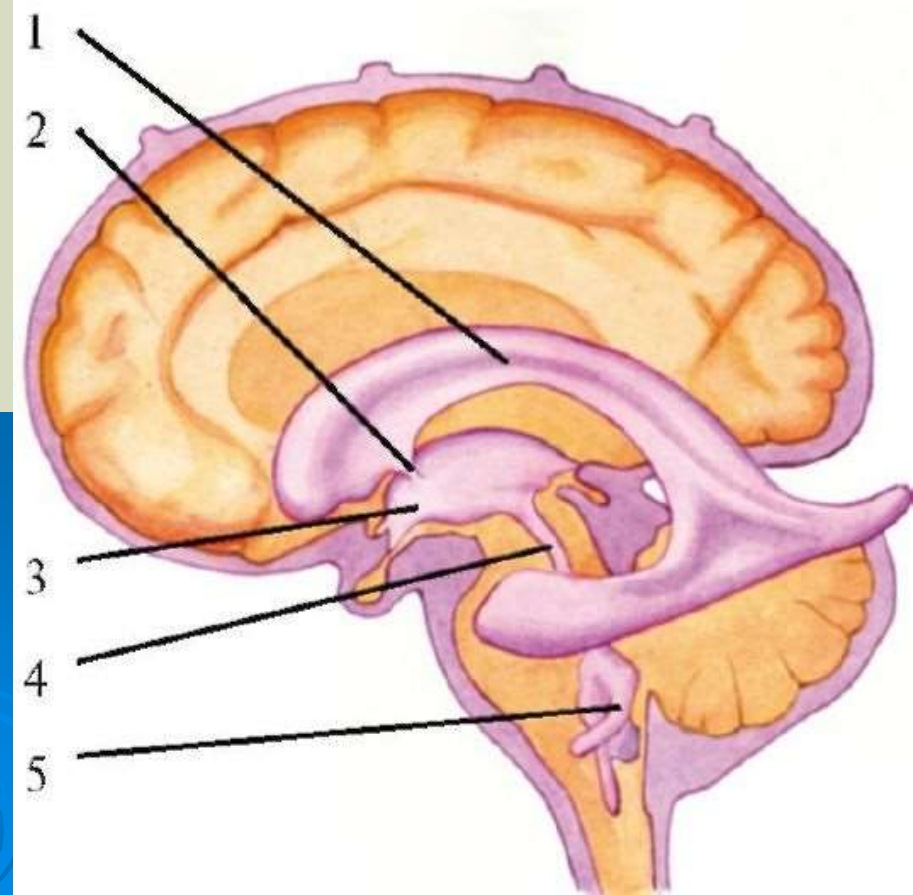
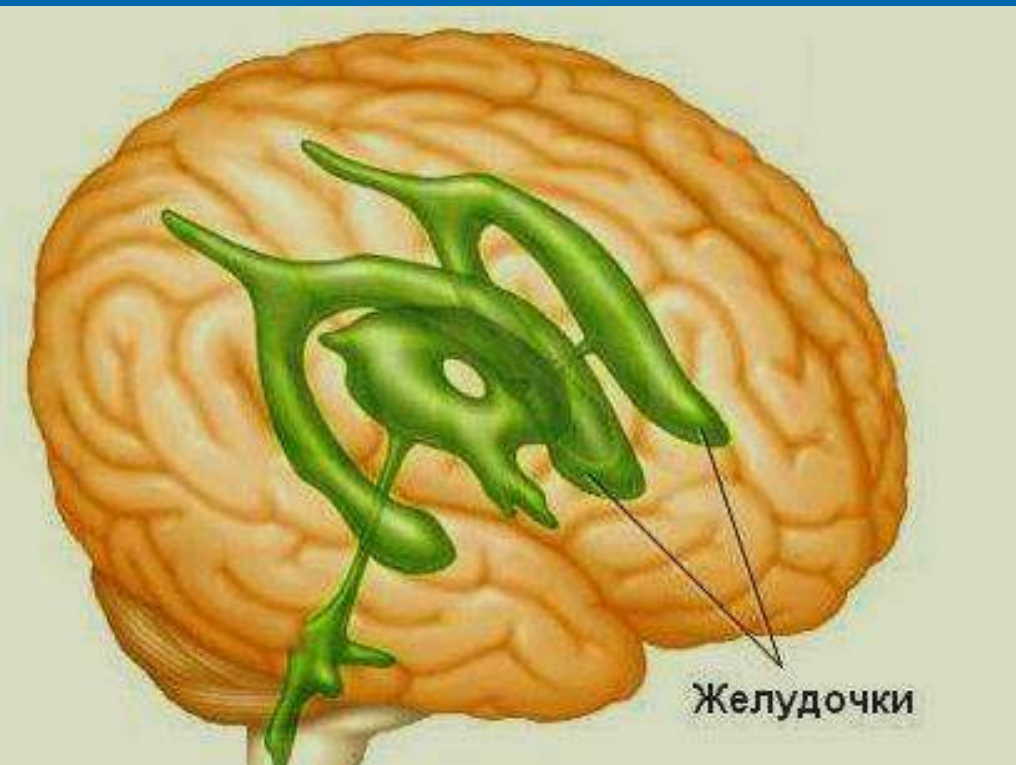

Локалізація функцій у корі .

- передцентральна звивина— кірковий кінець пропріоцептивного аналізатора та рухова зона кори
- зацентральна звивина— кірковий кінець шкірного аналізатора
- нижня частина зацентральної звивини — кірковий кінець смакового аналізатора (центр смаку);
- Клин і острогова борозна в потиличній частці центр зору;
- верхня вискова звивина центр слуху;
- середня і нижня вискові звивини центр рівноваги;
- пригіпокампальна звивина, гачок - центр нюху.

- *Топографія центру одночасного повороту голови і очей* — середня лобова звивина;
- *центру праксії* (практичних навиків) — надкрайова звивина ;
- *центру стереогнозу* (вміння пізнавати предмет на дотик) — верхня тім'яна часточка .
- Чутливі центри мови:
 - 1)слуховий центр мови — задня частина верхньої скроневої звивини;
 - 2) зоровий центр мови (центр читання) — кутова звивина в тім'яній частці.
- II. Рухові центри мови:
 - 1)центр усної мови — нижня лобова звивина;
 - 2)центр письмової мови — задня частина середньої лобової звивини .

ventriculi laterales

- чотири частини:
- центральну частину - у тім'яній частці;
- передній (лобовий) ріг - в лобовій частці;
- задній (потиличний) ріг - в потиличній частці;
- нижній (скроневий) ріг - в скроневій частці.

➤ *Центральна частина.*

Верхня стінка (дах) - мозолисте тіло; дно - тіло хвостатого ядра, частково - дорсальна поверхня таламуса і задня ніжка склепіння; присередня – тіло склепіння У центральній частині бічних шлуночків знаходиться розвинене судинне сплетення бічного шлуночка. Воно має форму смужки темно-коричневого кольору

➤ ***Передній ріг*** спрямований вперед і латерально. З медіальної сторони він обмежений прозорою перегородкою, з нижнього та латерального боку - голівкою хвостатого ядра; передню, верхню і нижню стінки утворює мозолисте тіло.

➤ ***Задній ріг.*** Верхню і латеральну стінки утворюють волокна мозолистого тіла, а решта стінки - біла речовина потиличної частки.

➤ ***Нижній ріг.*** Верхня стінка – хвостате ядро, нижня – обхідне підвищення, медіальна – аммонієвий ріг (гіпокамп). Уздовж медіального краю гіпокампу тягнеться пластинка білої речовини - торочка гіпокампу, що є продовженням задньої ніжки зводу.

➤ Бічні шлуночки сполучаються з III шлуночком за допомогою міжшлуночкового отвору (отвір Монро).